

РЕШЕНИЕ

№ 27385

гр. София, 08.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 73 състав, в публично заседание на 17.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елеонора Попова

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **1698** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и следващите от АПК във връзка с чл. във вр. с чл.172 ал.5 от Закона за движение по пътищата /ЗДвП/.

Образувано е по жалба на Д. С. Н., ЕГН [ЕГН] от [населено място] против Заповед за прилагане на принудителна административна мярка ГРАМ- 1815764 от 22.01.2026 г. по чл.171, т.1, б. „з“, гг) от ЗДвП, издадена от младши автоконтрольор към Отдел „Пътна полиция“ към Столична дирекция на вътрешните работи, с която е наложена на Д. С. Н. ПАМ по чл. 171, т.1 б.„з“, „гг“ ЗДвП- временно отнемане на СУМПС на водач, който е извършил нарушение по чл.175, ал.3 ЗДвП, до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 6 месеца.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспорената заповед. Твърди, че липсва надлежно връчване, както и наличие на материалноправните предпоставки по чл. 171 ЗДвП. Посочва, че е налице нарушение на принципа на съразмерност по чл.6 от АПК. Моли за отмяна на процесната заповед. Претендира присъждане на разноски

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява, представлява се от адв. С., който с подробни съображения моли за отмяна на наложената мярка. Претендира присъждане на адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.1, т. 2 от Закона за адвокатурата.

Ответникът - младши автоконтрольор към Отдел „Пътна полиция“ към Столична дирекция на вътрешните работи, редовно призован не се явява, не се представлява. По делото са постъпили писмени бележки с доводи за неоснователност и недоказаност на жалбата. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение и е направено възражение за прекомерност на адвокатското такова.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не се представлява и не изразява становище

по делото.

Административен съд – София-град, III отделение, 73 състав, при извършената проверка по чл. 168, ал. 1 АПК, намира за установено от фактическа страна следното:

На 22.01.2026г. около 19:00ч. в [населено място], област Софийска, по бул.К. В. с посока на движение от [улица]към [улица]е спряна за проверка Д. С. Н.. След извършена проверка след кръстовището с последната чрез РСОД и ОДЧ-ОПП-СДВР е установено, че Н. управлява лек автомобил марка М. ЦЛ550 4МАТИК с рег. Номер С., собственост на Б. Н. М., като автомобилът е със служебно прекратена регистрация при липса на застраховка „Гражданска отговорност“ на дата 06.01.2026г. по чл.143, ал.10 от ЗДвП. За констатираното е съставен Акт за установяване на административно нарушение серия ГА № 4023407/22.01.2026г, като установеното е квалифицирано като нарушение на чл. 140, ал. 1, пр. първо ЗдвП- управлява МПС, което не е регистрирано по надлежния ред.

На същата дата, въз основа на съставения АУАН ГА 4023407, с идентични мотиви, със ЗППАМ № ГРАМ- 1815764 на младши автоконтрольор при СДВР- Отдел „Пътна полиция“, на основание чл. 171, т. 1, б. з), г) ЗДвП е наложена спрямо жалбоподателя принудителна административна мярка- временно отнемане на СУМПС на водач, до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от шест месеца.

По делото са приети писмените доказателства, приложени към жалбата, както и доказателствата, съдържащи се в административната преписка- Акт за установяване на административно нарушение серия ГА № 4023407/22.01.2026г, Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № ГРАМ-1815764, застрахователна полица, сведение, справка за нарушител/водач Д. С. Н., справка по история на регистрация на процесното МПС.

По искане на жалбоподателя е изискана информация от Информационен център към Гаранционен фонд относно обстоятелството дали съгл. чл.574, ал.10 от КЗ е изпращано уведомление за липса на сключен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите до собственика на процесния автомобил, и съответно дали уведомлението е получено от това лице и по какъв начин. По делото е постъпило писмо изх.№10-00-164/22.04.2026г. от ГФ, с което съдът е уведомен, че на 12.12.2025 г. до собственика на ПС с рама/шаси № WDDEJ8GB4AA025185 и рег. [рег.номер на МПС] е изпратено Уведомление № 001368/07.12.2025г., съгласно разпоредбата на чл. 574, ал. 10 от КЗ. След изтичането на срокът по ал. 10, на основание ал. 11, изр. второ от същата разпоредба, Гаранционният фонд по електронен път е уведомил на 05.01.2026 г. Дирекция „КИС“ – МВР /съответно сектор „Пътна полиция“ ОДМВР/ да прекрати регистрацията на горепосоченото МПС. Уточнява, че изпращаните от Гаранционния фонд Уведомления до собствениците на МПС по чл. 574, ал. 10 от КЗ са кореспондентски пратки, които са в съответствие с разпоредбите на Закона за пощенските услуги, и Гаранционният фонд няма задължение за изпращане на Уведомленията като препоръчана пощенска пратка по смисъла на чл. 34, ал. 4 от ЗПУ. Процедурата за уведомяване на собствениците на незастрахованите МПС и на органите на МВР по чл. 574, ал. 11, изр. второ от КЗ, не е обвързана с получаването на уведомителното писмо. В тази връзка законът не е предвидил наличие на документ удостоверяващ получаването на уведомлението (обратна разписка), тъй като съгласно Кодекса за застраховането, срокът за потвърждение на наличието за сключена и действаща задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите тече от датата на изпращане на уведомлението.

Представена по делото е и застрахователна полица от 23.01.2026г., съгласно която за процесния автомобил има валидна застраховка „Гражданска отговорност“ с период на застрахователно покритие от 23.01.2026г. от 12,40 часа до 22.01.2027г., 23,59 часа /л.25/, поради което са

настъпили материалноправните предпоставки за служебно възстановяване на прекратената регистрация на превозното средство. Видно от представената справка от СДВР отдел „ПП“ е, че регистрацията на автомобила е служебно възстановена на 23.01.2026г. /л.82/.

При така установената фактическа обстановка настоящият състав намира от правна страна следното:

Жалбата е допустима – подадена от надлежна страна – адресат на обжалвания акт, имаща право и интерес от оспорването, в срока по чл. 149, ал. 1 АПК във връзка с чл. 172, ал. 5 ЗДвП, срещу подлежащ на съдебен контрол акт.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 172, ал. 1 ЗДвП принудителните административни мерки по чл. 171, т. 1, 2, 2а, 4, т. 5, б. а), т. 6 и 7 се прилагат с мотивирана заповед от ръководителите на службите за контрол по този закон съобразно тяхната компетентност или от оправомощени от тях длъжностни лица. По делото са приложени Заповед № 513з-12086/14.10.2025г. на Директор на СДВР и №8121з-1632/02.12.2021г. на Министър на МВР, с които са определени длъжностните лица, оправомощени да издават заповеди за прилагане на ПАМ по чл. 171, т. 1, 2, 2а, 4, 5, буква „а“ и т. 6 от ЗДвП, сред които и ответника. Процесната заповед е издадена от В. Д., който заема длъжността младши автоконтрольор 01 степен в 02 група „Пътен контрол“ на 01 сектор „Пътен контрол и организация на движението“ към Отдел „Пътна полиция“ към СДВР, видно от Заповед № 513з-2039/27.02.2025г. /л.70/, издадена от Директор на СДВР. Следователно оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган.

В разпоредбата на чл. 171, т. 1, буква з) ЗДвП (нова – ДВ бр. 64 от 2025 г., в сила от 07.09.2025 г.) е предвидено за осигуряване на безопасността на движението по пътищата и за преустановяване на административните нарушения да се прилага принудителна административна мярка "временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство" на водач, извън случаите по букви а)–ж), който при управление на моторно превозно средство е извършил нарушение по този закон, за което е предвидено налагане на наказание лишаване от право да се управлява моторно превозно средство – до решаване на въпроса за отговорността му, но за не повече от: г) 6 месеца – за нарушенията по чл. 175, ал. 2 и ал. 3, чл. 176, ал. 1, чл. 178ж, ал. 2 и чл. 182, ал. 5. В случая мярката е наложена за констатирано нарушение по чл. 175, ал. 3 от ЗДвП – управление на моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред. В чл. 175, ал. 3 ЗДвП (изм. ДВ бр. 64 от 2025 г., в сила от 07.09.2025 г.) е предвидено да се наказва с лишаване от право да управлява моторно превозно средство за срок от 6 месеца и с глоба 500 лв. водач, който управлява моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред или е регистрирано, но е без табели с регистрационен номер.

Спорът по делото се концентрира върху това дали са били налице материалноправните предпоставки за прилагане на мярката и дали същата съответства на целта на закона.

В процесния казус не е спорно, че към момента на извършване на нарушението и към момента на издаване на индивидуалния административен акт автомобилът е бил със служебно прекратена регистрация.

В заповедта е прието от фактическа страна, че жалбоподателят е управлявал моторно превозно средство, което не е негова собственост със служебно прекратена регистрация, като деянието е квалифицирано като нарушение на чл. 140, ал. 1, предл. първо ЗДвП, съгласно който по пътищата, отворени за обществено ползване, се допускат само моторни превозни средства и ремаркета, които са регистрирани и са с табели с регистрационен номер, поставени на определените за това места. По аргумент от тази разпоредба управлението на моторно превозно средство със служебно прекратена регистрация се приравнява на управление на нерегистрирано по надлежния ред МПС.

Предвид това в заповедта е прието, че към момента на проверката на 22.01.2026 г. е налице фактическо основание по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, доколкото по преписката е отразено служебно прекратяване на регистрацията от 06.01.2026 г., а управлението е установено на 22.01.2026 г.

Сключването на задължителна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите" за процесния автомобил е пряко относимо към материалноправното основание за прилагане на мярката, защото служебното прекратяване по чл. 143, ал. 10 ЗДвП е обусловено именно от липсата на валидна "Гражданска отговорност". Нормата на чл.574, ал.10 от Кодекса за застраховането (КЗ) регламентира, че Информационният център уведомява собствениците на превозни средства, за които не е сключен договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите или сключеният застрахователен договор е бил прекратен и не е подновен, и им дава срок 14 дни от датата на изпращане на уведомлението да представят доказателства за наличие на сключен и действащ застрахователен договор за тази застраховка. Според чл.574, ал.11 от КЗ, когато в срока по ал.10 не са били предоставени доказателства за сключен договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, Гаранционният фонд уведомява компетентния за регистрацията на пътни превозни средства в Република България орган, да прекрати регистрацията на превозното средство. Въз основа на посочената нормативна регламентация следва извода, че установеното задължение за уведомяване по чл.574, ал.10 от КЗ, е съществено изискване за законосъобразност на прилаганите правни последици, с които законът свързва липсата на сключен, валиден и действащ договор за застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, в това число на налаганите административни санкции и принудителни административни мерки, тъй като именно с това нормативно установено изискване се обезпечава спазването на основните принципи по чл.4 и чл.6 от АПК– за законност и съразмерност.

В съдебната фаза са приети доказателства за изпратено уведомление от Информационния център, но и никъде в заповедта не е посочен релевантния факт на уведомяването, поради което е допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила при постановяването на оспорения акт.

Съдът намира, че оспорваната в настоящото производство заповед не съответства и на целта на закона. В случая е установено, че към датата на извършване на нарушението и на датата на издаване на ЗППАМ-22.01.2026г. автомобилът е бил deregистриран, като на дата 23.01.2026г. е извършена служебна промяна на регистрацията на МПС – служебно възстановяване по чл.143, ал.10 от ЗДвП при уведомление от ГФ за валидна „Гражданска отговорност“.

В тази връзка следва да бъде съобразена и актуалната практика на Върховния административен съд (ВАС), съгласно която при преценката за законосъобразност на принудителните административни мерки съдът следва да съобрази не само формалното наличие на предпоставките за тяхното прилагане, но и дали при конкретните факти административната принуда действително реализира преследваната от закона цел. В този смисъл са Определение № 533/19.01.2026 г. по адм. дело № 12298/2025 г., Определение № 1738/16.02.2026 г. по адм. дело № 1267/2026 г. и Определение № 1661/13.02.2026 г. по адм. дело № 979/2026 г. на ВАС, в които се приема, че когато към момента на издаване на акта или непосредствено след това са настъпили обстоятелства, от които следва, че защитимата от закона цел е вече постигната, продължаването на административната принуда не може да се разглежда изолирано от конкретната фактическа ситуация и не може да се ползва с презумпция за автоматична съразмерност.

В разглеждания случай целта на закона– да се гарантира наличие на задължително застрахователно покритие за участието на автомобила в пътното движение – е била постигната практически незабавно. Заповедта е непропорционална и несъответна на целта на закона, с оглед

настъпилото на следващия ден след издаване на ПАМ на нарушението служебно възстановяване на регистрацията на управляваното от жалбоподателя МПС. Принудителните административни мерки, каквито по дефиниция и по съдържание е приложената мярка по чл. 171, т. 1, б. 3) ГГ) ЗДвП са форма на държавна принуда, налагащи неблагоприятни последици на адресата с цел постигане на правно определен резултат, който в случая законът цели - осигуряване безопасност на движението по пътищата и преустановяване на нарушенията. От друга страна, разпоредбите на чл. 6, ал. 1 и ал. 5 АПК регламентират като проявление на принципа за съразмерност задължение за административните органи да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел. Това от една страна гарантира осъществяването на преследваната от закона цел, без да се надхвърля необходимото за нейното постигане, а от друга - прилагането на ограничителните мерки да се основава изключително на личното поведение на лицето.

Наложена ПАМ не се основава на необходимост от налагане на ограничението за постигане на предвидена в закона цел. В случая нарушението е своевременно отстранено и регистрацията на автомобила е възстановена *ex lege*, съгласно нормата на чл. 143, ал. 10 ЗДвП поради сключената валидна застраховка "Гражданска отговорност". Видно от представените по делото писмени доказателства, още на 23.01.2026 г.- ден след издаване на процесната ПАМ е сключена застраховка ГО, като е подновена застрахователната полица, както и според справка от ИС на МВР служебната регистрация на автомобила е била възстановена на следващия ден след издаване на ЗППАМ. При установените факти наложената ПАМ не би изпълнила иманентно присъщите за всяка ПАМ превантивни или преустановителни цели и функции /яснота в тази насока не внася и т.10 от мотивите към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за движението по пътищата вх. № 51-402-01-25/17.12.2024 г, с който е приета новата разпоредба на чл. 171, т. 1, б. "3" ЗДвП). Продължаването на ПАМ от вида на процесната спрямо водача придобива санкционен характер и представлява форма на предварително изпълнение на наказанието, което евентуално би било наложено за констатираното нарушение на чл. 175, ал. 3 ЗДвП, какъвто характер мярката не би следвало да има.

С оглед изложеното съдът намира, че оспорената заповед е издадена в несъответствие с целта на закона, поради което следва да бъде отменена като незаконосъобразна.

С оглед изхода на делото претенцията за заплащане на разноски от страна на жалбоподателя следва да бъде поставена на разглеждане, на основание чл. 143, ал.1 от АПК. Претендират се разноски в размер на 5,11 евро- за държавна такса в полза на жалбоподателя, като са налични и доказателства за извършването им, ето защо в тази част претенцията следва да бъде уважена. На следващо място се претендира адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.1, т. 2 от Закона за адвокатурата, като се твърди, че по отношение на Н. е осъществена безплатна правна помощ. Видно от приложения договор за правна защита и съдействие /л.75/ е, че правната помощ е осъществена безвъзмездно на основание чл. 38, ал.1, т. 3 от Закона за адвокатурата. Когато в съдебното производство насрещната страна дължи разноски, съгласно чл. 38, ал. 2 от ЗА адвокатът, оказал на страната безплатна правна помощ, има право на адвокатско възнаграждение определено по реда чл. 36, ал. 3 и ал. 4 от ЗА. За да упражни адвокатът това свое право, е достатъчно да представи сключен със страната договор за правна защита и съдействие, в който да посочи, че договореното възнаграждение е безплатно на основание чл. 38, ал. 1, т. 3

от ЗА, като не се нуждае от доказване обстоятелствата, посочени в т. 3. Посочените предпоставки в случая са налице, поради което следва да бъде заплатено от ответника адвокатското възнаграждение. Възнаграждението се определя в размер равностойността в евро на 1000,00 лв., а именно 511,29 евро, и съответства на положения от адвоката труд предвид фактическата и правна сложност на делото, като за ориентир се взима минималния размер по чл. 8, ал. 3 от Наредбата № 1/09.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатската работа, поради което възражението за прекомерност на ответника е неоснователно.

Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 73 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Д. С. Н. Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № GRAM-1815764 от 22.01.2026г., издадена от младши автоконтрольор към Отдел „Пътна полиция“ към Столична дирекция на вътрешните работи.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Д. С. Н., с ЕГН: [ЕГН] разноски по делото в размер 5,11 евро.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на адвокат К. К. С., личен номер [ЕГН] от Софийска адвокатска колегия на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата сумата от 511,29 евро.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, съгласно чл. 172, ал. 5, изр. второ от ЗДвП.